

державна служба; ж) служба в органах влади Автономної Республіки Крим; з) служба в органах місцевого самоврядування. Аналогічним чином поняття публічної служби подається у сучасних підручниках з адміністративного права [3, с. 139-140].

Таким чином, до публічної служби в Україні відносяться: 1) політична служба; 2) державна служба; 3) служба в органах місцевого самоврядування.

Література

1. Васильев А.С. Административное право Украины. Общая часть: учебное пособие. / А. С. Васильев. – Х.: Одиссей, 2001. – 288 с.

2. Петришин А.В. Государственная служба. Историко-теоретические предпосылки, сравнительно-правовой и логико-понятийный анализ. Монография./ А. В.Петришин. – Х. : Факт, 1998. – 168 с.

3. Курс адміністративного права України : Підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко [та ін.] – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 808 с.

УДК 342.9 (043.2)

Колпаков В.К.,
д.ю.н., професор,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПОНЯТТЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

До центральних органів виконавчої влади відносяться структури, діяльність яких полягає у реалізації державних функцій у одній галузі або сфері публічного адміністрування. Термін "центральний" указує на: а) централізацію галузевих повноважень в компетенції одного органу; б) місце органу в службовій ієрархії; в) змістовність юридичної сили рішень, які таким органом приймаються. Конституція України [1] згадує центральні органи виконавчої влади у статтях ст. 106, 114, 117, 120. Їх норми визначають сегмент конституційного регулювання щодо статусу цих органів. Безпосередньо норми Конституції встановлюють таке: 1) центральні органи виконавчої влади утворює, реорганізовує та ліквідує Президент України за поданням Прем'єр-міністра; 2) Президент Ук-

раїни, за поданням Прем'єр-міністра, призначає керівників цих органів та припиняє їхні повноваження; 3) нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади підлягають реєстрації у встановленому порядку; 4) керівники центральних органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку; 5) організація, повноваження і порядок діяльності центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України. З останнього випливає, що подальше регулювання організації, повноважень і порядку діяльності центральних органів виконавчої влади здійснюється законами. До таких належать Закони України: Про центральні органи виконавчої влади [2] від 17.03.2011, Про засади запобігання і протидії корупції [3] від 07.04.2011, Про протидію торгівлі людьми [4] від 20.09.2011, Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини [5] від 23.02.2006, Про державну службу [6] від 16.12.1993 та багато інших. Крім законів, правові засади функціонування центральних органів виконавчої влади утворюють норми актів Президента і Кабінету Міністрів України. Це, наприклад: Указ Президента "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" від 09.12.2010 № 1085; укази щодо затвердження положень про центральні органи виконавчої влади (п.3 ст.3 закону від 17 березня 2011 року "Про центральні органи виконавчої влади"); постанова КМ України від 25 травня 2011 р., якою затверджено Типове положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади, та інші. Важливе місце серед них посідає закон від 17 березня 2011 року "Про центральні органи виконавчої влади". Він є нормативним актом, який встановлює загальні положення щодо організації, повноважень та порядку діяльності центральних органів виконавчої влади. Відповідно до нього, сукупність центральних органів виконавчої влади є системою, до якої входять: 1) міністерства; 2) інші центральні органи виконавчої влади. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики. Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади поширюються на всю територію держави. Їх діяльність ґрунтується на принципах: а) верховенства права, б) забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина, в) безперервності, г) закон-

ності, д) забезпечення єдності державної політики, е) відкритості та прозорості, ж) відповідальності, з) єдиноначальності, якщо інше не передбачено законом. Центральні органи виконавчої влади є юридичними особами публічного права. Цього статусу кожен з них окремо набуває шляхом державної реєстрації. Вона здійснюється протягом трьох днів з моменту набрання чинності актом Президента про призначення керівника органу. Юридичний факт реєстрації (набрання компетенції за відповідним статусом) виникає з дати внесення органу до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про його державну реєстрацію як юридичної особи [7]. Юридичний факт ліквідації центрального органу виконавчої влади виникає з дати внесення до цього ж реєстру запису про державну реєстрацію його припинення. Центральний орган виконавчої влади, щодо якого набрав чинності акт Президента України про припинення, продовжує здійснювати відповідні повноваження до моменту набрання необхідної компетенції правопріємником. З такого приводу Кабінет Міністрів видає спеціальний акт.

Таким чином, центральні органи виконавчої влади є суб'єктами публічного адміністрування у визначеній законодавством сфері або галузі.

Література

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.
3. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 07.04.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
4. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30 – Ст. 260.
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
6. Про державну службу : Закон України від 17.11.2011 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 4 – Ст. 115.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон від 15.05.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – Ст. 263.

ТЕОРІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ ДЕРЖАВИ

Сьогодні незадовільність стану українського інформаційного законодавства та необхідність термінових заходів щодо його удосконалення є очевидними. Однак єдності у шляхах якісної трансформації інформаційного законодавства України серед дослідників цієї проблематики не існує, що є логічним, зважаючи на складність, динаміку та масштабність сучасних інформаційних процесів, які відбуваються в умовах становлення національної правової системи [1, с.252]. Не можна не погодитися з думкою В. Горбуліна та М. Биченка про те, що однією з основних причин невідповідності інформаційного законодавства України вимогам сучасності є несформованість у суспільній і науковій думці цілісного уявлення про інформаційну безпеку з позиції права та юридичної науки. Тому системний підхід до формування права й нормотворчості є актуальним завданням, зумовленим відсутністю належної систематизації чинного інформаційного законодавства. За відсутності методологічних засад інформаційного нормотворення виникають труднощі об'єктивного і суб'єктивного характеру при формуванні системи нормативно-правового регулювання інформаційної безпеки [2, с.89]. Очевидно, що інформаційна безпека не є явищем найвищого порядку і може розглядатися тільки ґрунтуючись на парадигмі соціальної безпеки, використовуючи її методологічний потенціал. Тому доцільним є з'ясування поняття "безпека" як базової категорії для дослідження інформаційної безпеки.

Оскільки безпека за своєю сутністю є соціальним явищем, то серед усього розмаїття поглядів необхідно звернути увагу на філософсько-соціологічне розуміння, яке має стати фундаментальною частиною системного підходу до осягнення явища безпеки, що дозволить на науковому (доктринальному) рівні уникнути використання у визначеннях таких неоднозначних і суперечливих понять, як "захищеність", "інтереси", "потреби" та "загрози", відобразивши при цьому синергетичний бік явища безпеки [1, с. 253]. Підґрунтя такого підходу окреслене Г. Іващенко. Наголошуючи на недосконалості загальнопоширеного визначення без-